

การเคลื่อนตัวด้านข้างของบ่อเล็กสำหรับการก่อสร้างอุโมงค์ใน din กรุงเทพฯ

นางสาวสิติมา ศรีสุติวัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชวิศวกรรมโยธา ภาควิชวิศวกรรมโยธา

คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3818-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LATERAL MOVEMENT OF DEEP WORKED SHAFT FOR TUNNELLING IN BANGKOK SUBSOILS

Miss Sitima Srisathitwat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Engineering in Civil Engineering

Department of Civil Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

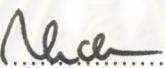
Academic Year 2003

ISBN 974-17-3818-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเคลื่อนตัวด้านข้างของบ่อเล็กสำหรับการก่อสร้างอุโมงค์ในดิน
โดย กรุงเทพฯ
สาขาวิชา นางสาวสิติมา ศรีสุติวัตร
อาจารย์ที่ปรึกษา วิศวกรรมโยธา
รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย เทพรักษ์

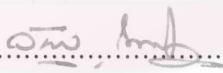

คณะกรรมการคณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว)

คณะกรรมการสอบบัณฑิตวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัชต์ สามพันธารักษ์)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย เทพรักษ์)

 กรรมการ
(อ.ดร.สิริวัตร บุญยุบหะวี)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิติมา ศรีสติตวัตร : การเคลื่อนตัวด้านข้างของบ่อลึกสำหรับการก่อสร้างอุโมงค์ในดินกรุงเทพฯ.
 (LATERAL MOVEMENT OF DEEP WORKED SHAFT FOR TUNNELLING IN BANGKOK SUBSOILS) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย เทพรักษ์, 124 หน้า. ISBN 974-17-3818-8.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาระบบการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินขณะทำการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ (Worked Shaft) ซึ่งก่อสร้างโดยระบบจมบ่อคอนกรีตเสริมเหล็ก (Sinking Reinforced Concrete Caisson), ระบบไดอะแฟร์มวอลล์และระบบ Secant Pile Wall เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกใช้เทคนิคการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ในดินกรุงเทพฯ (Bangkok Subsoils) ที่เหมาะสม

การวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์จำนวน 5 บ่อ โดย 3 บ่อ ก่อสร้างโดยระบบจมบ่อคอนกรีตฯ มีเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกอยู่ระหว่าง 8.80–15.00 ม. และความลึกระหว่าง 24.30–31.00 ม. ในขณะที่อีก 2 บ่อ ก่อสร้างด้วยระบบไดอะแฟร์มวอลล์และ Secant Pile Wall โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางภายนอกเท่ากัน 13.20 และ 11.60 ม., ความลึกของงานบุกเท่ากัน 25.00 และ 27.84 ม.

จากข้อมูลการวัดการเคลื่อนตัวของดินขณะทำการก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ พบว่าเมื่อผ่านไปมีความหนาแนกกว่า 1.00 ม. การก่อสร้างโดยการกดบ่อให้เข้มหรือการบุกดินพร้อมกับการก่อ ผลของ Compression Stress ที่กดบ่อจะก่อให้เกิดการเคลื่อนตัวของดินออกจากบ่อ แต่กรณีที่ผ่านไปนานประมาณ 0.65 ม. การก่อ ไม่โดยการบุกดินพร้อมการก่อจะก่อให้เกิดการเคลื่อนตัวของดินเข้าสู่บ่อ ซึ่งอาจจะเกิดจากอิทธิพลของการไหลดของดินใต้ระดับบุก (Heave) ในส่วนของระบบไดอะแฟร์มวอลล์และ Secant Pile Wall พบว่าการเคลื่อนตัวทางด้านข้างที่เกิดขึ้นมีทิศทางเข้าหากัน และมีปริมาณน้อยมาก โดยการเคลื่อนตัวกิดจากการกดตัว (Compression) ของผังบ่อคอนกรีตเอง

การวิเคราะห์การเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินโดยวิธีไฟไนท์อิลิเมนต์ของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบไดอะแฟร์มวอลล์และระบบ Secant Pile Wall จะให้ผลการวิเคราะห์ที่แน่นอนกว่าระบบจมบ่อคอนกรีตฯ เนื่องจากบ่อที่ก่อสร้างด้วยระบบไดอะแฟร์มวอลล์และระบบ Secant Pile Wall ก่อสร้างโดยเริ่มจากการก่อสร้างโครงสร้างกำแพงกันดินก่อนแล้วจึงทำการบุกดินภายในบ่อ ในขณะที่การวิเคราะห์การเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินโดยระบบจมบ่อคอนกรีตฯ ได้ผลที่ไม่แน่นอนและไม่สอดคล้องกับการเคลื่อนตัวของดินรอบๆ บ่อ ทั้งนี้เนื่องจากระบบจมบ่อคอนกรีตฯ เป็นระบบที่ไม่หยุดนิ่ง เพราะตัวโครงสร้างบ่อจะมีการลื่นไปในดินพร้อมๆ กับการบุกดินภายในบ่อ รวมทั้งขั้นตอนการก่อสร้างและวิธีการบุกดินภายในบ่อต้องมีการปรับเปลี่ยนตลอดเวลาในระหว่างการก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ เพื่อควบคุมความดึงของบ่อ

การหาค่าพารามิเตอร์ที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประเมินการเคลื่อนตัวของดิน ได้ทำการวิเคราะห์หักล้าด้วยวิธีไฟไนท์อิลิเมนต์เปรียบเทียบกับข้อมูลการวัดการเคลื่อนตัวของบ่อและดินในสนาม โดยพิจารณาลักษณะของปัญหาเป็นแบบ Axisymmetry และใช้แบบจำลองดินชนิด Mohr-Coulomb ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า E_u/S_u ของชั้นดินที่เหมาะสมมีค่าประมาณ 500, 750, 1000 และ 2000 สำหรับชั้นดินเหนียวอ่อน, ดินเหนียวแข็งปานกลาง, ดินเหนียวแข็ง และดินเหนียวแข็งมากตามลำดับ

ภาควิชา วิศวกรรมโยธา
 สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา
 ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิสิต.....
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

พิมาน พิจิราวงศ์

๗๗๖๙

4470596721 : MAJOR CIVIL ENGINEERING

KEY WORD: WORKED SHAFT/TUNNELLING/LATERAL MOVEMENT

SITIMA SRISATHITWAT: LATERAL MOVEMENT OF DEEP WORKED SHAFT FOR TUNNELLING IN BANGKOK SUBSOILS THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR WANCHAI TEPARAKSA, D.Eng., 124 pp. ISBN 974-17-3818-8

This research aims to study the behavior of soil movement during the construction of deep worked shafts constructed by means of Sinking Reinforced Concrete Caisson, Diaphragm Wall and Secant Pile Wall techniques in Bangkok Subsoils in order to select the appropriate construction techniques.

This research has gathered five deep worked shafts, which three of them were constructed by means of Sinking RC. Caisson with outside diameter between 8.80 -15.00 m. and the depth between 24.30-31.00 m. while the other two worked shaft were constructed by means of Diaphragm Wall and Secant Pile Wall techniques with outside diameter equivalent to 13.20 and 11.60 m. and the depth of soil excavation equivalent to 25.00 and 27.84 m. .

Based on the measuring of soil movement during Sinking RC. Caisson, it was found that if the wall was thicker than 1.00 m., the construction technique either by means of pushing caisson or excavating together with pushing caisson, the soil was moved outward to the shaft. In case that the wall thickness was 0.65 m., the soil was moved inside to the shaft which may due to heaving effect. For Diaphragm Wall and Secant Pile Wall technique, it was found that the lateral displacement was very low due to the compressibility of its shaft.

The results of lateral displacement analysis based on the Finite Element Method (FEM) for worked shaft constructed by means of Diaphragm Wall and Secant Pile Wall techniques showed more precise results than the Sinking RC. Caisson. This is because the construction sequence of Diaphragm Wall and Secant Pile Wall that the excavation was performed inside the stable shaft. However, the results of lateral displacement analysis based on Sinking RC. Caisson technique was uncertain and inconsistent to the displacement of soil surrounding worked shaft. This is because the Sinking RC. Caissons is moving during soil excavation sinking.

The back analysis by means of FEM to verify the appropriate parameters was carried out based on Axisymmetry analytical technique using Mohr-Coulomb soil modeling. The appropriate E_u/S_u - values are in the order of 500, 750, 1000 and 2000 for soft clay, medium clay, stiff silty clay and very stiff clay to hard silty clay, respectively.

Department Civil Engineering
Field of study Civil Engineering
Academic year 2003

Sitima S.
Student's signature.....
Wanchai Tepmaka
Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจากหลายบุคคล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย เทพรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนถึงการตรวจสอบแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรนัตร สัมพันธารักษ์ และ อ.ดร.สุริวัตร บุญยะสูรี ที่ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยขอขอบคุณ บริษัท ชีโน-ไทย เอ็นจิเนียริ่ง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน), คุณนพพร รัตนฉายาบรรณ และวิศวกร บริษัท นิชิมัตสุก่อสร้าง จำกัด, คุณชาญชัย ทรัพย์มีวงศ์ และวิศวกร บริษัท เชฟโก้ จำกัด ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณชนกงค์ ประพสุข โใช่มณีและคุณชลธิชา บุญสั่ง ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นารดาและพี่ รวมทั้งคุณจักรุณี ปืนโรจน์ หัวหน้า กองวิศวกรรมโยธาทั่วไป การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ให้ความเข้าใจและสนับสนุน จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สิติมา ศรีสุติวัตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญ.....	๔
สารบัญตาราง.....	๕
สารบัญภาพ.....	๖
สัญลักษณ์.....	๗
 บทที่ บทที่ 1 บทนำ.....	 ๑
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๒
1.3 ขั้นตอนการวิจัย.....	๔
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	๔
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๕
 บทที่ 2 ทฤษฎีและบททวนผลงานในอดีต.....	 ๖
2.1 ระบบกำแพงกันดินสำหรับงานบุค.....	๖
2.1.1 ระบบกำแพงกันดินแบบยืดหยุ่น (Flexible Wall).....	๖
2.1.2 ระบบกำแพงกันดินแบบแข็ง (Rigid Wall).....	๖
2.2 การคำนวณแรงดันดินด้านข้าง (Lateral Earth Pressure).....	๗
2.2.1 การวิเคราะห์หน่วยแรงดันดินด้านข้างแบบสถิต (At Rest Pressure).....	๘
2.2.2 การวิเคราะห์หน่วยแรงดันดินด้านข้างโดยหลักการของ Rankine.....	๑๐
2.2.2.1 Rankine Active Earth Pressure.....	๑๑
2.2.2.2 Rankine Passive Earth Pressure.....	๑๓
2.3 พฤติกรรมการเคลื่อนตัวของดินในงานบุค.....	๑๘
2.3.1 การเคลื่อนตัวทางด้านข้างของกำแพงกันดินเนื่องจากงานบุค.....	๑๘
2.3.2 การทรุดตัวของดินหลังกำแพงกันดินเนื่องจากงานบุค.....	๑๘
2.4 ระบบการจมบ่อคอนกรีตเสริมเหล็ก (Sinking Reinforced Concrete Caisson).....	๒๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.4.1 ระบบจมบ่อคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดปลายค้านถ่างปีด (Box Caisson).....	22
2.4.2 ระบบจมบ่อคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดปลายทั้ง 2 ด้านเปิด (Open Caisson)	22
2.4.3 ระบบจมบ่อคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดอัดลม (Pneumatic Caisson).....	23
 บทที่ 3 การรวบรวมข้อมูลและผลการตรวจวัดการเคลื่อนตัวของดิน.....	 25
3.1 รายละเอียดข้อมูลของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบจมบ่อ คอนกรีตฯ บริเวณถนนประชาชื่น (Caisson No.1).....	25
3.1.1 ข้อมูลทั่วไป.....	25
3.1.2 ลักษณะของชั้นดินและข้อมูลการเจาะสำรวจดิน.....	25
3.1.3 วิธีการก่อสร้าง.....	27
3.1.4 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินและตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือ ตรวจวัด.....	32
3.2 รายละเอียดข้อมูลของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบจมบ่อ คอนกรีตฯ บริเวณถนนวิภาวดีฯ (Caisson No.2).....	34
3.2.1 ข้อมูลทั่วไป.....	34
3.2.2 ลักษณะของชั้นดินและข้อมูลการเจาะสำรวจดิน.....	34
3.2.3 วิธีการก่อสร้าง.....	37
3.2.4 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินและตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือ ตรวจวัด.....	43
3.3 รายละเอียดข้อมูลของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบจมบ่อ คอนกรีตฯ บริเวณถนนวงศ์舞 (Caisson No.3).....	46
3.3.1 ข้อมูลทั่วไป.....	46
3.3.2 ลักษณะของชั้นดินและข้อมูลการเจาะสำรวจดิน.....	47
3.3.3 วิธีการก่อสร้าง.....	47
3.3.4 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินและตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือ ตรวจวัด.....	49
3.4 รายละเอียดข้อมูลของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Diaphragm Wall บริเวณถนนประชาชื่น.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4.1 ข้อมูลทั่วไป.....	52
3.4.2 ลักษณะของชั้นดินและข้อมูลการเจาะสำรวจดิน.....	52
3.4.3 วิธีการก่อสร้าง.....	55
3.4.4 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของผนังบ่อและตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือตรวจวัด.....	58
3.5 รายละเอียดข้อมูลของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Secant Pile Wall บริเวณถนนประชาภิรัฐสาย 2.....	59
3.5.1 ข้อมูลทั่วไป.....	59
3.5.2 ลักษณะของชั้นดินและข้อมูลการเจาะสำรวจดิน.....	59
3.5.3 วิธีการก่อสร้าง.....	62
3.5.4 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของผนังบ่อและตำแหน่งที่ติดตั้งเครื่องมือตรวจวัด.....	65
 บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การเคลื่อนตัวของดินโดยวิธีไฟไนท์อิลิเมนต์.....	67
4.1 กำลังรับแรงเฉือนของดิน.....	67
4.1.1 กำลังรับแรงเนื้อนของดินเหนียว.....	67
4.1.1.1 กำลังรับแรงเฉือนของดินจากการทดสอบ Field Vane Shear Test	67
4.1.1.2 กำลังรับแรงเฉือนจากการทดสอบค่าทะลุทะลวงมาตรฐาน (SPT-N Value).....	68
4.1.1.3 กำลังรับแรงเฉือนจากการทดสอบการอัดตัวแบบอิสระ.....	68
4.1.2 กำลังรับแรงเฉือนของดินเม็ดหยาบ.....	69
4.2 สัมประสิทธิ์แรงดันด้านข้างแบบสติต.....	70
4.3 โมดูลัสของดิน (Soil Modulus).....	71
4.4 ผลการวิเคราะห์การเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินในการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์.....	73
4.4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับพารามิเตอร์ต่างๆ ของดินสำหรับการวิเคราะห์.....	74
4.4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าวิธีไฟไนท์อิลิเมนต์.....	77

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4.4.2.1 ผลการวิเคราะห์ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อกอนกรีตบริเวณตอนประชาชื่น (Caisson No.1).....	77
4.4.2.2 ผลการวิเคราะห์ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อกอนกรีตบริเวณตอนวิภาวดี (Caisson No.2).....	81
4.4.2.3 ผลการวิเคราะห์ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อกอนกรีตบริเวณตอนงานวงศ์วาน (Caisson No.3).....	83
4.4.2.4 ผลการวิเคราะห์ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบ Diaphragm Wall บริเวณตอนประชาชื่น.....	87
4.4.2.5 ผลการวิเคราะห์ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบ Secant Pile Wall บริเวณตอนประชารายภูร์สาย 2.....	88
4.4.3 พฤติกรรมของดินระหว่างการก่อสร้างบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์.....	89
4.4.3.1 การเคลื่อนตัวของดินจากการก่อสร้างบ่อกำนวยการก่อสร้าง อุโมงค์.....	89
4.4.3.2 พฤติกรรมของดินบริเวณ Cutting Shoe ระหว่างการเจาะบ่อกอนกรีตเสริมเหล็ก.....	92
4.4.3.3 การวิเคราะห์การเคลื่อนตัวของดินจากการก่อสร้างบ่อกำนวยการ ก่อสร้างอุโมงค์.....	93
4.4.3.4 พฤติกรรมของดินเนื่องจากการขุดดินภายในบ่อกอนกรีตฯ.....	93
4.4.4 แนวทางการเลือกใช้เทคนิควิธีการก่อสร้างบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์.....	94
4.4.4.1 ลักษณะของชั้นดินและระดับน้ำใต้ดินของพื้นที่ก่อสร้าง.....	94
4.4.4.2 ลักษณะพื้นที่ก่อสร้าง.....	94
4.4.4.3 การวางแผนงานและการควบคุมคุณภาพงานก่อสร้าง.....	95
บทที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ.....	96
5.1 สรุปผลการวิเคราะห์.....	96
5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาเพิ่มเติม.....	97
รายการอ้างอิง.....	98
ภาคผนวก ก.....	101
ภาคผนวก ข.....	112

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก ค.....	115
ภาคผนวก ง.....	120
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	124

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 ค่า Tilt ของกำแพงที่ทำให้เกิดสภาพวินติในสภาวะ Active และ Passive (DM7.2,1982).....	7
4.1 คุณสมบัติของผนังบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ทั้ง 5 บ่อ.....	73
4.2 คุณสมบัติของดินที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อ คอนกรีตบริเวณถนนประชาชื่น (Caisson No.1).....	74
4.3 คุณสมบัติของดินที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อ คอนกรีตบริเวณถนนวิภาวดีฯ (Caisson No.2).....	75
4.4 คุณสมบัติของดินที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบจมบ่อ คอนกรีตบริเวณถนนงามวงศ์วาน (Caisson No.3).....	75
4.5 คุณสมบัติของดินที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบ Diaphragm Wall บริเวณถนนประชาชื่น.....	76
4.6 คุณสมบัติของดินที่ใช้ในการวิเคราะห์สำหรับบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ด้วยระบบ Secant Pile Wall บริเวณถนนประชาษรษรสาย 2	76
4.7 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดย โปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณถ.ประชาชื่น (Caisson No.1)..	77
4.8 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดย โปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณถ.วิภาวดี (Caisson No.2).....	81
4.9 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดย โปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณถ.งามวงศ์วาน (Caisson No.3).....	84
4.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินจากเครื่องมือวัดที่ติดตั้งในของการ ก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบจมบ่อคอนกรีตฯ.....	90

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1.1 ลักษณะของบ่อก่อสร้างอุโมงค์.....	2
1.2 ตำแหน่งที่ทำการก่อสร้างบ่อก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบจมบ่อกองกรีตเสริมเหล็ก และระบบ Diaphragm Wall.....	3
1.3 ตำแหน่งที่ทำการก่อสร้างบ่อก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Secant Pile Wall.....	3
2.1 ลักษณะของหน่วยแรงดันดินด้านข้างในสภาพ Active เมื่อกำแพงเคลื่อนที่ออกจากดินหลังกำแพง (DM7.2, 1982).....	8
2.2 ลักษณะของแรงดันดินด้านข้างในสภาพ Passive เมื่อกำแพงเคลื่อนที่เข้าหาดินหลังกำแพง (DM7.2, 1982).....	8
2.3 ลักษณะของหน่วยแรงดันดินด้านข้างในสภาพ At Rest (Das, 1998).....	9
2.4 ค่า K_o เป็นพิมพ์ชั้นของดัชนีพลาสติกซิตี้ (PI) และ OCR (After Brooker&Ireland, 1965) ...	10
2.5 Rankine Active Earth Pressure (Das, 1999).....	12
2.6 Rankine Passive Earth Pressure (Das, 1999).....	14
2.7 การคาดคะเนค่า $\Delta\sigma_h$ เนื่องจากผลของ Line Load และ Concentrated Load กระทำที่ผิวดินด้านหลังกำแพง โดยทฤษฎี Elasticity (DM 7.2, 1982).....	16
2.8 การคาดคะเนค่า $\Delta\sigma_h$ เนื่องจากผลของ Uniform Load กระทำที่ผิวดินด้านหลังกำแพง โดยทฤษฎี Elasticity (DM 7.2, 1982).....	17
2.9 การคาดคะเนค่า $\Delta\sigma_h$ เนื่องจากผลของของแรงกดอัดกระทำที่ผิวดินด้านหลังกำแพง (DM 7.2, 1982).....	17
2.10 ความสัมพันธ์ระหว่างการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของกำแพงกับดินต่อความลึกของการขุดกับ System Stiffness และ Factor of Safety Against Basal Heave (Clough, Smith and Sweeney, 1989).....	19
2.11 การทรุดตัวที่ผิวดินที่ระยะห่างจากกำแพงกับดินต่างๆ โดย Peck (1969).....	20
2.12 การทรุดตัวที่ผิวดินที่ระยะห่างจากกำแพงกับดินต่างๆ แบ่งตามชนิดของดิน โดย Clough and O'Rourke (1990).....	20
2.13 รูปแบบของระบบการจมบ่อกองกรีตเสริมเหล็กทั้ง 3 ชนิด (Lee, 1961).....	21
2.14 ลักษณะของบ่อกองกรีตฯ ที่ก่อสร้างโดยระบบ Pneumatic Caisson (ชัย, 2540).....	24
3.1 บ่อก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาบริเวณประชาชื่น (Caisson No. 1).....	26
3.2 ลักษณะของชั้นดินและคุณสมบัติของดินในพื้นที่ก่อสร้างบ่อกองกรีตฯ โดยระบบจมบ่อกองกรีตฯ (ถนนประชาชื่น).....	28

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
3.3 ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่ก่อสร้างและการก่อสร้าง Ring Beam.....	29
3.4 ขั้นตอนการก่อสร้าง Cutting Shoe.....	30
3.5 ขั้นตอนการเริ่มงานบ่อคอนกรีตฯ	31
3.6 ตำแหน่งการติดตั้ง Inclinometer ของบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนนประชาชื่น (Caisson No.1).....	32
3.7 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของชั้นดินจากการก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนนประชาชื่น (Caisson No.1).....	33
3.8 บ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาบริเวณถนนวิภาวดีฯ (Caisson No. 2).....	35
3.9 ลักษณะของชั้นดินและคุณสมบัติของดินในพื้นที่ก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ โดยระบบจมน้ำ คอนกรีตฯ (ถนนวิภาวดีฯ).....	36
3.10 ขั้นตอนการเตรียมพื้นที่และการก่อสร้าง Ring Beam.....	38
3.11 ขั้นตอนการก่อสร้าง Cutting Shoe.....	38
3.12 ขั้นตอนการก่อสร้างผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 1	39
3.13 ขั้นตอนการก่อสร้างผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 2	39
3.14 ขั้นตอนการขุดดินบริเวณรอบปลาย Cutting Shoe.....	40
3.15 ขั้นตอนการก่อสร้างผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 3	40
3.16 ขั้นตอนการจมผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 3	41
3.17 ขั้นตอนการก่อสร้างและการจมผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 4	41
3.18 ขั้นตอนการก่อสร้างและการจมผนังบ่อคอนกรีตฯ ชั้นที่ 7	42
3.19 การก่อสร้างผนังกันน้ำชั่วคราวภายหลังเสร็จสิ้นการจมบ่อคอนกรีตฯ	43
3.20 ตำแหน่งการติดตั้ง Inclinometer ของบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนนวิภาวดีฯ (Caisson No.2)....	44
3.21 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของชั้นดินจากการก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนน วิภาวดีฯ (Caisson No.2).....	45
3.22 บ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาบริเวณถนนงามวงศ์วาน (Caisson No. 3).....	46
3.23 ลักษณะของชั้นดินและคุณสมบัติของดินในพื้นที่ก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ โดยระบบจมน้ำ คอนกรีตฯ (ถนนงามวงศ์วาน).....	48
3.24 การแบ่งความสูงของผนังบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณถนนงามวงศ์วาน.....	49
3.25 ตำแหน่งการติดตั้ง Inclinometer ของบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนนงามวงศ์วาน (Caisson No.3).....	50
3.26 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของชั้นดินจากการก่อสร้างบ่อคอนกรีตฯ บริเวณถนนงามวงศ์ วาน (Caisson No.3).....	51

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
3.27 บ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Diaphragm Wall บริเวณถนนประชาชื่น.....	53
3.28 ถักยันจะของชั้นดินและคุณสมบัติของดินในพื้นที่ก่อสร้างบ่อกอนกรีตฯ โดยระบบ Diaphragm Wall (ถนนประชาชื่น).....	54
3.29 การขุดดินเพื่อทำแพง Diaphragm Wall โดยใช้ Mechanical Grab.....	56
3.30 การติดตั้งเหล็กเสริมสำหรับแพง Diaphragm Wall ในหลุมบุด.....	57
3.31 การกอนกรีต โดย Trimie Pipe Method.....	57
3.32 การถอน Stop-End ออกภายหลังการบ่มกอนกรีต.....	57
3.33 ตำแหน่งการติดตั้ง Inclinometer ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Diaphragm Wall บริเวณถนนประชาชื่น.....	58
3.34 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของชั้นดินจากการก่อสร้างบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Diaphragm Wall บริเวณถนนประชาชื่น.....	58
3.35 บ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Secant Pile Wall บริเวณถนนประชาษายร์สาย 2.....	60
3.36 ถักยันจะของชั้นดินและคุณสมบัติของดินในพื้นที่ก่อสร้างบ่อกอนกรีตฯ โดยระบบ Secant Pile Wall (ถนนประชาษายร์สาย 2).....	61
3.37 แบบก่อสร้าง Guide Wall สำหรับบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Secant Pile Wall (มนตรี, ยรรยง และ วีรชาติ, 2542).....	63
3.38 ตำแหน่งการติดตั้ง Inclinometer ของบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Secant Pile Wall บริเวณถนนประชาษายร์สาย 2.....	66
3.39 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของชั้นดินจากการก่อสร้างบ่อกำนวยการก่อสร้างอุโมงค์ส่งน้ำประปาโดยระบบ Secant Pile Wall บริเวณถนนประชาษายร์สาย 2.....	66
4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุนต้านทานแรงเนื้องของดินทรายในรูปหน่วยแรงประสิทธิผล (ϕ') และ ค่า (Corrected) N ที่ได้จากการทดสอบ SPT ในสนาม (After Peck, Hanson, and Thornburn, 1974).....	69
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าปรับแก้ C_N กับ σ'_{v_0} เพื่อใช้ปรับแก้ค่า N ที่ได้จากการทดสอบ SPT ในสนาม (DM7.3, 1982).....	70
4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโมดูลัสของดินแบบไม่ระบายน้ำกับกำลังรับแรงเฉือนแบบไม่ระบายน้ำที่ขึ้นกับค่าดัชนีความเหลวและ OCR (Duncan and Buchigani, 1976).....	72
4.4 ค่า Stiffness ของดินกับการเสียรูป (Mair, 1993).....	72

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
4.5 ผลการทดสอบ Pressuremeter Test ในชั้นดินกรุงเทพฯ (Teparaksa, 1999).....	73
4.6 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดยโปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณดินปูนประชารชั้น (Caisson No.1).79	
4.7 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดยโปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณดินวิภาวดี (Caisson No.2).....82	
4.8 ผลการเปรียบเทียบระหว่างค่าการเคลื่อนตัวที่วัดได้จากในสนามและจากผลการวิเคราะห์โดยโปรแกรม PLAXIS ของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์บริเวณดินงามวงศ์วาน (Caisson No.3).....85	
4.9 การเคลื่อนตัวทางด้านข้างที่ได้จากการวัดจริงในสนามของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Diaphragm Wall บริเวณดินปูนประชารชั้น.....87	
4.10 การเคลื่อนตัวทางด้านข้างจากโปรแกรม PLAXIS กับค่าจากการวัดจริงในสนามของบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Secant Pile Wall บริเวณดินปูนประชาราษฎร์ 2.....88	
4.11 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินจากเครื่องมือวัดที่ติดตั้งในสนามของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Secant Pile Wall.....89	
4.12 ข้อมูลการเคลื่อนตัวทางด้านข้างของดินจากเครื่องมือวัดที่ติดตั้งในสนามของการก่อสร้างบ่ออำนวยการก่อสร้างอุโมงค์โดยระบบ Diaphragm Wall และระบบ Secant Pile Wall.....92	

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

ສัญລັກຄ່າ

c'	= ຄວາມເຂື້ອນແນ່ນທີ່ປະກຸງໃນຮູບພໍນວຍແຮງປະສິທິພລ
C_N	= ຄໍາປັບແກ້ຄໍາ N ທີ່ໄດ້ຈາກການທດສອບ Standard Penetration Test ໃນສນາມ
E'	= Drained Young's Modulus
E_u	= Undrained Young's Modulus
EA	= Normal Stiffness
EI	= Flexural Rigidity
G	= ຄໍາໂນຄຸລສແຮງເຈື່ອນມີຄວາມສັນພັນຮັກບ Shear Strain (ϵ_s)
K_o	= Coefficient of Earth Pressure at Rest
$K_{o(NC)}$	= ສັນປະສິທິທີ່ແຮງດັນດ້ານຂ້າງແບບສົດຂອງດິນອັດແນ່ນປົກຕິ
$K_{o(OC)}$	= ສັນປະສິທິທີ່ແຮງດັນດ້ານຂ້າງແບບສົດຂອງດິນອັດແນ່ນເກີນຕ້ວ
$K_{o(Total)}$	= Coefficient of Earth Pressure at Rest (Total Stress)
K_A	Coefficient of Active Earth Pressure
K_P	Coefficient of Passive Earth Pressure
N	= ຄໍາຈາກການທດສອບ Standard Penetration Test (ຄວັງ/ຝຸດ)
OCR	= Overconsolidated Ratio
PI	= Plasticity Index ຂອງດິນ
q_u	= Unconfined Compressive Strength
S_u	= Undrained Shear Strength
$S_{u(Field)}$	= ຄໍາກໍາລັງຮັບແຮງເຈື່ອນຂອງດິນແບບອັນເຄຣນໃນສນາມ
$S_{u(FV)}$	= ຄໍາກໍາລັງຮັບແຮງເຈື່ອນແບບອັນເຄຣນທີ່ວັດ ໄດ້ຈາກການທດສອບແບບເວນໃນສນາມ
u	= Pore Water Pressure
σ_h	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນດ້ານຂ້າງຮຽນ
σ'_h	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນດ້ານຂ້າງໃນຮູບພໍນວຍແຮງປະສິທິພລ
σ_{ho}	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນດ້ານຂ້າງຮຽນແບບສົດ
σ'_{ho}	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນດ້ານຂ້າງໃນຮູບພໍນວຍແຮງປະສິທິພລແບບສົດ
σ_{hA}	= Active Earth Pressure
σ_v	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນໃນແນວດິ່ງຮຽນ
σ'_{v}	= ມຳນໍາວຍແຮງດັນດິນດ້ານໃນແນວດິ່ງໃນຮູບພໍນວຍແຮງປະສິທິພລ

ສัญลักษณ์ (ต่อ)

σ_{vo}	= หน่วยแรงรวมในแนวดิ่ง
σ' _{vo}	= หน่วยแรงประสิทธิผลในแนวดิ่งตามธรรมชาติ
σ_{hp}	= Passive Earth Pressure
γ_t	= หน่วยน้ำหนักรวมของดิน
γ_w	= หน่วยน้ำหนักของน้ำ
μ	= ค่าปรับแก้ของ Bjerrum
τ_f	= หน่วยแรงเฉือนสูงสุดของดินขณะเกิดการวิบัติ (Shearing Strength)
ρ, ρ_w	= หน่วยน้ำหนักของดินและน้ำตามลำดับ
v	= อัตราส่วนปีวของดินในสภาพไม่ระบายน้ำ
ϕ'	= ค่ามุมต้านแรงเฉือนในรูปหน่วยแรงประสิทธิผล

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**